

PAVYZDINIAI TEKSTAI, KAIP TEIKTI INFORMACIJĄ APIE LIETUVĄ LIETUVIŲ KALBA

Pavyzdiniai tekstai, kaip teikti informaciją apie Lietuvos dydį

Pagrindinė žinutė. Veržli Baltijos šalis, kurioje kiekvienam yra pakankamai gamtos kokybiškam gyvenimui.

Plotas. Lietuva – didžiausia Baltijos šalis. Valstybės plotas 65 300 km², čia – apie 6 tūkst. natūralių ežerų.

Įvairovė. Lietuvoje gyvena ir kuria daugiau nei 150 skirtingų tautybių atstovų.

Sostinė. Didžiausias šalies miestas – sostinė Vilnius, kuriame gyvena daugiau nei 600 tūkst. žmonių, o miestas garsėja kaip viena jaukiausių, švariausių ir žaliausių Europos sostinių.

Gyventojai. Lietuvą namais šiuo metu vadina bent 2,794 mln. žmonių, 2,64 proc. jų – į Lietuvą iš užsienio atvykę globalūs talentai.

Kalba. Valstybinė kalba – lietuvių, kuria visame pasaulyje kalba daugiau nei 3,6 mln. žmonių.

Pavyzdiniai tekstai, kaip teikti informaciją apie geografiją

Pagrindinė žinutė. Europos šiaurėje, kur žalia, stichiškai – ramu, o sezoniškai nenuobodu.

Šiaurės Europa. Lietuva yra Šiaurės Europos šalis, priklausanti sėkmingiausių, stabiliausių demokratijų klubui. Su kitomis Šiaurės Europos šalimis glaudžiai bendradarbiaujame tiek institucijų, tiek verslo, tiek paprastų žmonių lygmeniu.

Palankus klimatas. Neturime žemės drebėjimų, tornadų, cunamių, ugnikalnių, purvo nuošliaužų, karščio bangų, sniego griūčių ar kitų stichinių negandų.

Keturi metų laikai. Lietuvos sezoninio ritmo visuotinio atšilimo pasekmės neiškreipė – galime džiaugtis keturiais metų laikais ir orų įvairove.

Politiškai aktyvūs. Lietuvoje įkurta NATO energetinio saugumo kompetencijos centro būstinė. Institucija atlieka svarbią užduotį – rūpinasi galingiausio pasaulyje gynybinio aljanso energetiniu saugumu.

Gėlas vanduo. Lietuvos vanduo – vienas švariausių pasaulyje, jį galima gerti tiesiai iš čiaupo.

Europos centre. Europos geografinis centras – Lietuvoje.

Ispūdingi paplūdimiai. Kuršių nerija 2000 m. buvo įrašyta į UNESCO Pasaulio paveldo sąrašą.

Ežerų šalis. Lietuvoje yra apie 6 tūkst. ežerų.

Pavyzdiniai tekstai, kaip teikti informaciją apie istoriją

Pagrindinė žinutė. Istorškai atvira, versli, teisiškai inovatyvi tauta, reikšmingai prisidėjusi prie Sovietų Sąjungos griūties.

Kadise didžiausi. Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdos XV a. driekėsi nuo Baltijos iki Juodosios jūros.

Pažangūs įstatymiškai. 1791 m. gegužės 3 d. parengta Konstitucija – pirmoji Europoje, antroji pasaulyje.

Ieškantys tiesos. 1989 m. susivieniję Baltijos šalių gyventojai pirmieji prakalbo apie vieną didžiausių XX a. istorijos „viešų paslapčių“ – 1939 m. rugpjūčio 23 d. pasirašytą Molotovo-Ribentropo paktą. Susikabinę rankomis jie sudarė legendomis apipintą ir iki šiol pasaulį įkvepiantį Baltijos kelią.

Baltijos regiono lyderiai. 1990 m. Lietuva pirmoji atsiskyrė nuo Sovietų Sąjungos.

Inovatyvūs tarpukariu. Dar 1920-aisiais modernizavome valstybės institucijų veiklą, žemės ūkį, statybas ir universitetą.

Skaitymu išsaugoję kalbą. Caro valdžiai uždraudus spaudą, Lietuvoje suklestėjo knygnešystė, kaip pasipriešinimas vykdytai lietuviškos spaudos ir raidyno draudimo politikai.

Radę naujus kelius. Lakūnai Steponas Darius ir Stasys Girėnas išgarsėjo 1933 m., kai vieni pirmųjų pasaulyje perskrido Atlanto vandenyną.

Nuo XIV a. kviečiantys dirbti kartu. Jau 1323 m. Lietuvos didysis kunigaikštis Gediminas savo laiškais Vakarų Europai kvietė į Vilnių atvykti įvairių profesijų specialistus.

Degantys mokslu. 1579 m. įkurtas Vilniaus universitetas – vienas seniausių Europoje.

Verslumo DNR. Senovėje lietuviai prekiavo gintaru su didžiausiomis pasaulio valstybėmis – Graikija, Egiptu, Romos imperija. Senovės baltų gintaro rasta net ir Egipto faraono Tutanchamono kape.

Pavyzdiniai tekstai, kaip teikti informaciją apie turizmą

Pagrindinė žinutė. Tikras, nepaprastas grožis, kultūra ir inovatyvūs sprendimai į šalį traukia ieškančiuosius savitumo.

Artimi kaimynams. Drauge su Latvija ir Estija sukurtas *The Baltic Travel Bubble* keliavimo principas tapo bendradarbiavimo pavyzdžiu šalims, siekiančioms atverti sienas turizmui per COVID-19 pandemiją.

Drąši vaizduotė. Įvaizdžio reklamos kampanija „Vilnius – The G-Spot of Europe“ nugulė pasaulinėse antraštėse ir pelnė auksą tarptautiniuose kelionių ir turizmo apdovanojimuose.

Žaibiška reakcija. *Vilniaus Open Café* modelis įkvėpė pasaulio kavines bei restoranus saugiai veikti COVID-19 pandemijos įkarštyje.

Suburiantys daina. 1924 m. pirmą kartą surengta Lietuvos dainų šventė vyksta kas ketverius metus ir į Vingio parko estradą sukviečia apie 36 tūkst. dainininkų iš viso pasaulio.

Kuriantys naujas erdves. 2015 m. Anykščių šilelio medžių lajų taką Pasaulio turizmo organizacija išrinko inovatyviausiu pasaulyje turizmo objektu.

Žymūs kino industrijoje. Kino kompanijos „Baltic Locations“ dėka Fabijoniškės tapo Pripetės miestu, Lukiškių kalėjimas – serialo „Stranger Things“ filmavimo aikštele, o aukštą Lietuvos kino gamintojų profesionalumą atspindi BBC serialo „Karas ir taika“ scenos, filmuotos Pranciškonų vienuolyne ir kitose Vilniaus istorinėse vietose.

Diktuojantys modernaus meno madas. MO muziejus – labiausiai vertų aplankyti šiuolaikinio meno muziejų pasaulyje sąrašo dešimtuke.

Kviečiantys atsipalaiduoti. Modernus sveikatingumo kompleksas „Vytautas Mineral SPA“ pripažintas inovatyviausiu SPA centru Europoje ir Baltijos šalyse.

Patraukli kryptis kelionėms. Tarptautinės verslo kompanijos – „Siemens“, „British Airways“, „Monese“, „Expedia“ ir kitos – susidomėjo Vilniaus *workation* programa ir atvyko į Lietuvą praleisti darbo ir kūrybinių atostogų.

Pavyzdiniai tekstai, kaip teikti informaciją apie ekonomiką

Pagrindinė žinutė. Startuoliai ir augantys verslai renkasi Lietuvą: puikūs verslumo aplinkos reitingai, technologinė lyderystė, aukštos kompetencijos profesionalai ir tikslųjų mokslų absolventai užtikrina dideles galimybes.

Perspektyvi vieta augti. Vilnius pirmauja Europos Sąjungoje pagal startuolių pritraukimą gyventojų skaičiui. Šalis skaičiuoja virš tūkstančio startuolių, kurie sėkmingai tobulėja jiems draugiškoje šalyje. Vienas jų – „Vinted“ – jau vienas aragis.

Tarptautiniai reitingai pripažįsta. Čia verslo steigimui ir plėtrai palankios sąlygos, skaidri reguliacinė aplinka, stabili ir moderni rinka, galimybė greitai nuotoliniu būdu naudotis valstybės verslui skirtomis paslaugomis.

Lietuva rodo pavyzdį pasauliui finansinių technologijų srityje. „The Global Fintech Index 2020“ Lietuva reitinguojama 4 vietoje pasaulyje po JAV, Jungtinės Karalystės ir Singapūro, o Lietuvos *fintech* sektoriaus augimas – sparčiausias Europos Sąjungoje.

Ateitis atrodo šviesi. Lietuvos absolventų kompetencijos technologinėse srityse vertinamos puikiai. Net 98 proc. lietuvių kalba bent viena užsienio kalba, o 84 proc. jaunų profesionalų laisvai kalba angliškai.

Didžiausias Baltijos šalių uostas. Klaipėdos uostas didžiausias Baltijos šalyje. Niekad neužšalantis uostas per Suomiją atsiveria Arkties keliams.

Čia lengva verslauti. Lietuva užima aukštą 11 vietą pasaulyje Pasaulio banko sudaromuose „Doing Business“ reitinguose.

Rytdienos energetikos perspektyvos šiandien. Lietuva yra tarp pirmaujančių siekiant įgyvendinti Europos Sąjungos direktyvas ir šalies energijos poreikius tenkinti iš atsinaujinančių šaltinių.

Ekologinės temos mums yra svarbios. Plastiko pakuočių atliekų perdirbimo srityje Lietuva lyderiauja Europoje.

Mokslo pasiekimai šviečia. Lietuvos įmonės sukūrė galingiausią pasaulyje lazerį, biotechnologijų sritis auga didžiausiais tempais Europos Sąjungoje, prof. Virginijus Šikšnys jau apdovanotas už „CRISPR-Cas9“, arba vadinamųjų „genų žirklių“, atradimą.

Globalūs piliečiai. Lietuvoje užaugo išsivysusi karta pasaulį keičiančių, sėkmingų kompanijų: „Trafi“, „Tesonet“, „Brolis Semiconductors“.

Žingsniu priekyje. Nauji technologijų kompetencijų centrai akcentuoja saugumo, žaliosios energijos, technologijų sritis. Lietuvos žemės ūkio, mados, sveikatos technologijų įmonės keičia įprastinį mąstymą ir atveria naujas galimybes.

Pavyzdiniai tekstai, kaip teikti informaciją apie kultūrą

Pagrindinė žinutė. Iš nedidelio Europos ploto išplaukia ir įplaukia gausus, globaliai reikšmingas kultūros srautas.

Aplinka kurti. Lietuvos kūrėjų ir kultūros profesionalų bendruomenę drąsiai galime vadinti atvira, nuolat tobulėjančia ir novatoriška. Čia sėkmingai veikia meno rezidencijos, plėtojami tarptautinio bendradarbiavimo projektai. Vienas jų – virtuali meno rezidencija, sukurta bendradarbiaujant meno centrui „Rupert“ ir „Somerset House Studios“ Londone.

Kokybės sekėjai. Lietuvoje gausu kultūrinių renginių, kurie pritraukia itin didelius skaičius lankytojų iš Lietuvos bei pasaulio. Tai – Vilniaus knygų mugė, Dainų šventė, Vilniaus tarptautinis kino festivalis „Kino pavasaris“, Vilniaus tarptautinis teatro festivalis „Sirenos“ ir daugybė kitų.

Nauji deriniai. Aukščiausią įvertinimą meno pasaulyje – „Aukso liūtą“ – Venecijos bienalėje pelnė Lina Lapelytė, Rugilė Barzdžiukaitė ir Vaiva Grainytė, kai tarptautinei bendruomenei pristatė šiuolaikinę operą-performansą „Saulė ir jūra (Marina)“.

Globalių kūrėjų terpė. Lietuva itin pamėgta tarptautinių serialų ir filmų kūrėjų. Čia filmuoti „Černobylis“ (HBO), „Stranger Things“ („Netflix“), „Karas ir taika“ (BBC).

Diktuojantys modernaus meno madas. MO muziejus – labiausiai vertų aplankyti šiuolaikinio meno muziejų pasaulyje sąrašo dešimtuke.

Atvira pasauliui teatro scena. Nuo 2004 m. pasauliui Lietuvos teatro sceną atvėrė Vilniaus tarptautinis teatro festivalis „Sirenos“, nuolat ieškantis kitokio teatro ir novatoriškų scenos menininkų darbų, formuojančių šiuolaikinio teatro veidą.

Pavyzdiniai tekstai, kaip teikti informaciją apie vidaus ir užsienio politiką

Pagrindinė žinutė. Ambicinga šalis, kuri valstybiniu lygmeniu palaiko inovacijas ir yra gerbiama savo pasaulinių partnerių.

Kova už laisvę. Drąsiai išsikovojusį savo laisvę, šiandien Lietuva skuba padėti kaimyninėms šalims demokratijos ir laisvės kelyje.

Vertinami Europoje. Lietuvos viešojo sektoriaus skaitmenizavimą ir inovacijas skatinanti „GovTech“ laboratorija įvertinta Europos politikos inovacijų apdovanojimu.

Inovatyvumas. Lietuvos bankas vienas pirmųjų sukūrė skaitmeninės valiutos prototipą ir pasiūlė pasauliui pirmą kolekcionuojamą skaitmeninę monetą.

Technologijų DNR. Lyderystė Europos kibernetinio saugumo srityje, Vilniaus mobilumo programa, technologijų startuolių ir sprendimų ekosistema.

Institucijų lankstumas ir prisitaikymas. Lankstus valdžios požiūris į verslo poreikius, ypatingas dėmesys potencialiems investuotojams, efektyvus tarpinstitucinis bendradarbiavimas siekiant reikalingų reguliacinių pokyčių.

Palaikoma pažanga. Valdžios kuriamos priemonės, skirtos skatinti inovacijoms ir išnaudoti verslo kompetencijoms, – reguliacijos inovacijų instrumentai, atvirų duomenų panaudojimas, „GovTech“ laboratorija.

Teigiama politinė reputacija. Lietuva yra vertinama kaip patikima tarptautinių organizacijų (NATO, ES, EBPO) narė ir partnerė, užimanti lyderės vaidmenį Rytų partnerystės bendradarbiavimo formate. Lietuvos Respublikos pasas pagal atveriamas galimybes yra tarp pirmaujančių pasaulyje.

Valstybė ir verslas palaiko mokslą. Pagal verslo investicijas į valstybines mokslo institucijas Lietuva patenka tarp pirmaujančių šalių Europos Sąjungoje. Šaliai keliami ambicingiausi regione tikslai energetikos srityje, siekiama didinti atsinaujinančios energetikos svarbą, mažinti iškastinio kuro naudojimą.

Moterys valdo. Lietuva viena pirmųjų šalių pasaulyje suteikė teisę moterims balsuoti ir dalyvauti šalies politiniame gyvenime. Gabrielė Petkevičaitė-Bitė buvo pirmoji moteris

Europoje, pirmininkavusi šalies parlamento posėdžiui, Dalia Grybauskaitė – pirmoji šalies prezidentė moteris.

Kviečianti kurti. „Kurk Lietuvai“ įtraukia tarptautinės patirties turinčius profesionalus prisidėti prie Vyriausybės projektų ir modernios Lietuvos ateities kūrimo.

Pavyzdiniai tekstai, kaip teikti informaciją apie mokslą

Pagrindinė žinutė. Efektyvus ir vertinamas šalies mokslas išugdo pasaulinio lygio inovatorius ir gerai išsilavinusių poliglotų visuomenę.

Ekspertai genetikoje. Prof. Virginijus Šikšnys jau atsiėmė prestižinį *Kavli* apdovanojimą genų redagavimo srityje.

Laisvė žinioms. Lietuva pirmąją Vidurio ir Rytų Europos regione pagal universitetų ir verslo įmonių bendradarbiavimą tyrimų ir plėtros srityje.

Globalūs karjeroje. Mokslininkų Urtės Neniškytės, Giedrės Motuzaitės, Linos Basel-Salmon gyvenimo aprašymai rodo, kad stubinamiems moksliniams tyrimams šalių sienos netrukdo.

Poliglotai. Net 98 proc. Lietuvos gyventojų kalba bent viena užsienio kalba, o 84 proc. jaunų profesionalų laisvai kalba angliškai.

Ispūdingi atradimai. Lietuvos įmonės „Ekspla“ ir „Light Conversion“ sukūrė galingiausią pasaulyje lazerį.

Pavyzdiniai tekstai, kaip teikti informaciją apie gyventojų charakterį

Pagrindinė žinutė. Lietuviai – veržlūs, nuolat tobulėjantys, gamtos ir laisvės mylėtojai.

Veržlūs. Lietuviai save suvokia kaip „veikiančiuosius“ (angl. *doer attitude*) ir rodo pakankamai ambicijų bei proveržio alkio imtis lyderystės. Veržlumas būdingas ne tik žmonėms, bet ir institucijoms, kurios atveria duomenis ir palaiko sprendimų ekosistemos plėtrą: sukūrėme Europos mastu įvertintą „GovTech“ laboratoriją, vystome atvirų duomenų iniciatyvas.

Laisvi kurti. Iš kartos į kartą perduodamas laisvės vertinimas įskiepijo drąsą eksperimentuoti, atvirumą naujovėms, norą bendradarbiauti. Laisvė kurti atveria naujas galimybes ir sprendimus. Taip gimsta unikalūs ir pasaulyje pripažinti kūriniai, pavyzdžiui, opera „Saulė ir jūra (Marina)“, prestižinėje Venecijos bienalėje pelnusi pagrindinį prizą.

Tobulėjantys. Greitai įsisavinantys naujoves, išsilavinę ir siekiantys naujų iššūkių žmonės kuria Lietuvos konkurencinį pranašumą: IMD instituto skaitmeninio konkurencingumo indekso vertinimu, esame pirmi pasaulyje pagal darbuotojų skaitmenines ir technologines kompetencijas. Siekis mokytis ir gebėjimas prisitaikyti prie naujų iššūkių Lietuvą padaro puikia vieta augti žmogui ir verslui.

Turintys stiprų ryšį su gamta. Stiprus asmeninis ryšys su gamta mums reiškia rūpestį aplinka ir jos ištekliais, o 45 proc. lietuvių gamta yra priežastis, kodėl čia gera gyventi. Ryšys su gamta ragina ieškoti natūralumo, o tvarūs sprendimai ir darnus vystymasis lietuviams yra prigimtinė siekiamybė. UNESCO saugomos teritorijos, draustiniai ir sengirės atveria patirčių, sveikatingumo ir ekoturizmo galimybes.